

УДК 339.727.22-044.922(4-6ЄС):327

DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.214.408-415>**Синетар І.І.**доктор філософії з міжнародних економічних відносин
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»**Synetar Ivan**PhD in International Economic Relations Sc.
Uzhhorod National University
<https://orcid.org/0009-0000-5709-8908>**Заяць О.І.**доктор економічних наук
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»**Zayats Olena**Dr. of Economic Sc.
Uzhhorod National University
<https://orcid.org/0009-0009-9702-7966>

ТРАНСФОРМАЦІЯ РЕГУЛЮВАННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ В УМОВАХ ГЕОПОЛІТИЧНИХ ВИКЛИКІВ

Статтю присвячено трансформації регулювання прямих іноземних інвестицій у Європейському Союзі у 2019–2026 рр. під впливом геополітичних і технологічних ризиків. Джерельну основу становлять Регламенти (ЄС) 2019/452 і 2026/1386, щорічні звіти Європейської комісії, матеріали Європейської рахункової палати й ОЕСР, а також офіційні документи США та Китаю. Розмежовано національні процедури скринінгу, коопераційний механізм ЄС і макроекономічну статистику потоків ПІІ, що унеможлиблює пряме зіставлення часток заборонених угод із динамікою інвестицій. Встановлено, що у 2024 р. національні органи держав-членів опрацювали 3136 заяв і справ, 41% з яких перейшли до формального скринінгу; серед справ із рішенням 86% було дозволено без умов, 9% – із умовами, близько 1% – заборонено. До коопераційного механізму ЄС було передано 477 повідомлень, 92% яких Комісія закрила на першій фазі. Доведено, що Регламент (ЄС) 2026/1386 закріплює перехід від децентралізованої координації до мінімальної гармонізації: обов'язкових механізмів у всіх державах-членах, спільного мінімального охоплення, процедурних гарантій і уніфікованої звітності. Водночас остаточне рішення щодо конкретної інвестиції залишається за державою-членом.

Ключові слова: прями іноземні інвестиції, Європейський Союз, скринінг ПІІ, економічна безпека, стратегічна автономія, технологічний суверенітет, коопераційний механізм, інвестиційна політика.

TRANSFORMATION OF THE REGULATION OF FOREIGN DIRECT INVESTMENT IN THE EUROPEAN UNION UNDER GEOPOLITICAL CHALLENGES

The article examines the transformation of foreign investment regulation in the European Union between 2019 and 2026 under geopolitical and technological risks. The source base includes Regulations (EU) 2019/452 and 2026/1386, the European Commission's annual reports, documents of the European Court of Auditors and the OECD, and official materials of the United States and China. The research separates national screening procedures, the EU cooperation mechanism and macroeconomic FDI-flow statistics, thereby avoiding comparisons between transaction outcomes and changes in investment volumes. In 2024, Member State authorities handled 3,136 authorisation requests and ex officio cases, 41% of which were formally screened. Of the cases with a reported decision, 86% were authorised without conditions, 9% were authorised with conditions, and about 1% were prohibited. The EU cooperation mechanism received 477 notifications, 92% of which the Commission closed in Phase 1. The findings show that Regulation (EU) 2026/1386 consolidates a shift from decentralised coordination towards minimum harmonisation by requiring screening mechanisms in all Member States, a common minimum scope, procedural safeguards and more consistent reporting. Nevertheless, the host Member State retains responsibility for the final screening decision.

Keywords: foreign direct investment, European Union, FDI screening, economic security, strategic autonomy, technological sovereignty, cooperation mechanism, investment policy.

JEL classification: F21, F23, F15.

ISSN друкованої версії: 2224-6282
ISSN електронної версії: 2224-6290
© Синетар І.І., Заяць О.І., 2026

Постановка проблеми. Геополітична фрагментація світової економіки, війна Росії проти України, посилення технологічної конкуренції та ризики зовнішнього контролю над критичною інфраструктурою змінили місце прямих іноземних інвестицій у політиці Європейського Союзу. Відкритість для капіталу залишається засадою внутрішнього ринку, проте оцінювання окремих угод дедалі тісніше пов'язується із захистом безпеки, публічного порядку, критичних технологій, даних і безперервності постачання.

Трансформація відбувається за умов багаторівневої компетенції. Держави-члени приймають рішення щодо дозволу, умов або заборони інвестиції, тоді як інституції ЄС організовують обмін інформацією і транскордонне оцінювання ризиків. Неоднакові пороги, сфери охоплення та строки національних процедур утворювали прогалини єдиного ринку. Ухвалення Регламенту (ЄС) 2026/1386 стало інституційною відповіддю на ці обмеження і визначило перехід до обов'язкових національних механізмів та спільних мінімальних вимог.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Правову природу і межі коопераційного механізму ЄС розкривають В. Зварткрус і Б. де Йонг [1], С. Роберт [4] та Дж. де Кок [5; 6]. Політичні передумови підтримки національного скринінгу й порівняльні характеристики режимів досліджують З. Чан і С. Менсьє [2], С. Бауерле Данцман і С. Менсьє [3]. Зв'язок інвестиційного контролю зі стратегічною автономією та промисловою політикою обґрунтовує С. Маріотті [7]. В українській літературі правові та інституційні аспекти систематизовано Н. Мазаракі й Ю. Гончаровою [8], С. Кучерявенко [9], Д. Васильківським і С. Вишнюком [10], а ширший контекст економічної безпеки – О. Бакалінською [11].

Наявні праці переконливо пояснюють геоекономічний поворот ЄС, однак емпіричні порівняння нерідко змішують різні одиниці спостереження: заяви до національних органів, формально перевірені справи, повідомлення в коопераційному механізмі, рішення за угодами та загальні потоки ПІІ. Недостатньо опрацьованим залишається і перехід від рамкової координації за Регламентом 2019/452 до мінімальної гармонізації за Регламентом 2026/1386. Звідси – наукова проблема дослідження.

Мета статті полягає у виявленні закономірностей трансформації регулювання прямих іноземних інвестицій у Європейському Союзі в 2019–2026 рр. шляхом зіставлення правової архітектури ЄС, США і Китаю, оцінювання фактичної роботи національних та наднаціональних процедур і визначення змісту переходу від децентралізованої координації до мінімально гармонізованої системи скринінгу.

Методи дослідження. У процесі дослідження використано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів: порівняльний аналіз – для оцінки моделей скринінгу прямих іноземних інвестицій та порівняння національних механізмів контролю ПІІ у країнах-членах ЄС; структурно-логічний метод – для побудови моделі інституційної трансформації; SWOT-аналіз – для систематизації лише тих сильних і слабких сторін, мо-

жливостей і загроз, які безпосередньо впливають із норм регламентів та офіційної статистики.

Виклад основних результатів дослідження. Скринінг ПІІ є окремим інструментом від контролю концентрацій, санкційного комплаєнсу та загальної політики доступу до ринку. Скринінг оцінює ймовірний вплив структури власності чи контролю на безпеку й публічний порядок; економічна доцільність угоди до його предмета не належить.

Основу правового регулювання скринінгу іноземних інвестицій у ЄС утворюють:

1) положення Договору про функціонування Європейського Союзу щодо руху капіталу та спільної торговельної політики, які поєднуються з відповідальністю держав-членів за національну безпеку;

2) Регламент (ЄС) 2019/452, що з 11 жовтня 2020 р. встановив коопераційний механізм між державами-членами і Комісією, але не зобов'язав кожну державу створити власну систему скринінгу [12];

3) Регламент (ЄС) 2026/1386, який скасовує Регламент 2019/452 з 17 січня 2028 р., вимагає механізму скринінгу в кожній державі-члені, запроваджує спільний мінімальний обсяг охоплення та процедурні гарантії [13].

За моделлю 2019/452 коопераційний механізм не був наднаціональною процедурою дозволу. Держава, на території якої здійснювалася інвестиція, визначала, чи перевіряти її, та приймала остаточне рішення; інші держави могли надати коментарі, а Комісія – не обов'язковий висновок, що забезпечувало повагу до національної компетенції, але зберігало ризик «слабкої ланки» в межах внутрішнього ринку.

Офіційні дані за 2024 р. спростовують тезу, що значна частина транзакцій «залишилася поза увагою». Національні органи опрацювали 3136 заяв і справ, розпочатих з власної ініціативи. 41% перейшли до формального скринінгу, а 59% було визнано такими, що не відповідали критеріям або не потребували формальної перевірки. Серед формально перевірених справ із повідомленим рішенням 86% дозволено без умов, 9% – з умовами чи заходами пом'якшення, близько 1% – заборонено; 4% подань відкликали до рішення [15].

На рівні ЄС у 2024 р. 21 держава-член передала 477 повідомлень за ст. 6 Регламенту 2019/452 проти 488 повідомлень від 18 держав у 2023 р. [14; 15]. Комісія закрила 92% справ у першій фазі протягом 15 календарних днів; 8% перейшли до поглибленої другої фази, а висновок Комісії було видано менш ніж у 2% повідомлених транзакцій [15]. 41% формального скринінгу на національному рівні та 92% закриття у Фазі 1 на рівні ЄС стосуються різних сукупностей і не взаємозамінні.

Оцінка Регламенту 2019/452 виявила три системні обмеження: відсутність механізмів у частині держав, розбіжності в охопленні та строках і недостатню узгодженість багатюрисдикційних процедур [17]. Європейська рахункова палата також вказала на значні обмеження охоплення та послідовності координації [18], а ОЕСР – на потребу чіткіших критеріїв ефективності й пропорційності [19]. Підставою для перегляду стали ці дефекти, а не низька частка заборон.

Специфіку європейської моделі точніше передають інституційні параметри процедур, ніж частка «заблокованих» угод. Порівняння в табл. 1 зберігає первинні

одиниці офіційної звітності кожної системи та окремо позначає відсутність зіставної китайської статистики.

Таблиця 1

Інституційне порівняння систем скринінгу іноземних інвестицій ЄС, США та Китаю

Критерій	ЄС	США (CFIUS)	Китай
Правова основа	Регламент 2019/452; Регламент 2026/1386 (з 17.01.2028)	Section 721 DPA; FIRRMA; 31 CFR parts 800, 802	Закон про іноземні інвестиції; Заходи безпекового огляду; Negative List
Інституційна архітектура	Національні рішення + коопераційний механізм ЄС; з 2028 р. – обов'язкові механізми	Централізований міжвідомчий CFIUS; остаточна заборона Президентом	Робочий механізм NDRC/MOFCOM; Negative List є окремим режимом доступу
Предмет і тригер	Інвестиції, здатні вплинути на безпеку або публічний порядок; порогові визначалися національно	Контрольні угоди, окремі неконтрольні інвестиції у TID-бізнеси та визначена нерухомість	Військові сфери; фактичний контроль у ключових секторах, пов'язаних із безпекою
Подання	За національними правилами; справи передаються до механізму ЄС у передбачених випадках	Повідомлення і декларації переважно добровільні; для окремих угод – обов'язкові	Попереднє повідомлення для охоплених угод; окремо – відповідність Negative List
Строки	2019/452: у практиці Комісії 15 днів – Фаза 1; нормативно до 35 днів для коментарів/висновку і 20 днів після додаткової інформації; 2026/1386: початковий розгляд протягом 45 календарних днів від дати подання (ст. 4(2)(a))	30 днів – декларація; 45 днів – огляд; ще 45 – розслідування; 15 – рішення Президента	15 робочих днів – попередня оцінка; 30 – загальний огляд; 60 – спеціальний, із можливістю продовження
Можливі результати	Дозвіл, умови або заборона – рішення держави; висновок Комісії за 2019/452 не обов'язковий	Закриття без дій, пом'якшення, відкликання; Президент може призупинити або заборонити	Дозвіл, умови або заборона за результатом безпекового огляду
Публічна звітність	Щорічні агреговані звіти Комісії; конфіденційність окремих угод	Щорічний звіт Конгресу; дані окремих угод конфіденційні	Немає зіставної публічної агрегованої статистики рішень
Активність у 2024 р.	3136 національних справ; 477 повідомлень ЄС; близько 1% заборон серед справ із рішенням	209 повідомлень; 116 розслідувань; 49 відкликать; 2 президентські рішення	Negative List: 29 обмежень доступу; це не кількість рішень безпекового огляду
Аналітичний висновок	Децентралізована координація переходить до мінімальної гармонізації	Централізований ризик-орієнтований контроль	Безпековий огляд і режим доступу до ринку слід аналізувати окремо

Примітка: показники 2024 р. наведено в одиницях офіційної звітності кожної системи. Відкликання повідомлення CFIUS не прирівнюється до заборони; кількість позицій Negative List не є кількістю перевірених або відхилених угод.

Джерело: складено авторами на основі [12; 13; 15; 20–24].

Відмінність ЄС від США – насамперед у розподілі компетенції. У США CFIUS є централізованим міжвідомчим механізмом, тоді як у ЄС за Регламентом 2019/452 рішення залишалося національним, а наднаціональний рівень забезпечував інформаційну координацію. Китайська модель поєднує безпековий огляд із окремим режимом допуску до секторів, тому її не можна описувати одним «відсотком блокувань».

У практиці коопераційного механізму за Регламентом 2019/452 Комісія проводила фазу 1 протягом 15 календарних днів. Водночас ст. 6 Регламенту встановлювала граничний строк 35 календарних днів для коментарів держав-членів або висновку Комісії; після отримання запитаної додаткової інформації діяв окремих 20-денний строк [12; 15]. Регламент 2026/1386 передбачає початковий розгляд інвестиції протягом 45 календарних днів від дати подання для вирішення питання про необхідність поглибленого розслідування, а також

право на судовий захист, повноваження протидіяти обходу та обов'язкову агреговану щорічну звітність [13].

У США повне повідомлення проходить до 45 днів огляду і, за потреби, до 45 днів розслідування; Президент має ще 15 днів для рішення. Скорочена декларація оцінюється протягом 30 днів [21]. У 2024 р. CFIUS прийняв 209 повідомлень і провів 116 розслідувань; 49 повідомлень було відкликано, але 42 з них подано повторно. Лише частина решти відкликаних завершилася відмовою від угоди через неврегульовані ризики або неприйнятні умови. Було ухвалено два президентські рішення [20]. Тому відкликання не є статистичним еквівалентом блокування.

У Китаї ст. 35 Закону про іноземні інвестиції передбачає безпековий огляд інвестицій, що впливають або можуть вплинути на національну безпеку [22]. Заходи 2020 р., чинні з 18 січня 2021 р., охоплюють інвестиції у військові сфери незалежно від частки та набуття фа-

ктичного контролю у визначених ключових секторах; процедура включає 15 робочих днів попередньої оцінки, 30 робочих днів загального і 60 робочих днів спеціального огляду з можливістю продовження [23]. Negative List 2024 р. є іншим інструментом: вона скоротила кількість обмежень доступу з 31 до 29 і скасувала їх у виробництві [24].

У 2024 р. серед факторів, що спричиняли другу фазу у виробничих справах, критичні технології становили 49%, критична інфраструктура – 26%, критичні ресурси – 20%, доступ до чутливої інформації – 5%. У групі критичних технологій найбільші частки припадали на оборонні технології (37%), напівпровідники (21%) та аерокосмічні технології (16%) [15]. Технологічний вимір економічної безпеки простежується вже на рівні агрегованої статистики Фази 2.

Водночас скринінг не замінює антимонопольного контролю, експортних обмежень або санкцій. Одна транзакція може підпадати під кілька режимів, але кожен із них має власний предмет доказування. Віднесення загального скорочення потоків ППІ до наслідків скринінгу без контрфактичної моделі є методологічно необґрунтованим: динаміка інвестицій залежить також від ставок, циклу злиттів і поглинань, очікувань зростання, енергетичних цін та глобальної невизначеності.

Результативність системи визначають повнота охоплення ризикових угод, узгодженість процедур, швидкість обміну інформацією, обґрунтованість умов і судовий контроль, а не максимальна частка заборон. Низька частка заборон у ЄС сумісна як із пропорційним відбором справ, так і з прогалинами охоплення; розрізнити ці пояснення можна лише через аналіз дизайну механізмів та якості повідомлень.

Регламент 2026/1386 відповідає на цю проблему системно. З 17 січня 2028 р. усі держави-члени повинні мати механізми скринінгу, а спільний мінімальний обсяг охоплюватиме визначені технології, критичні сектори та окремі інвестиції, здійснені через компанію ЄС, яку прямо або опосередковано контролює інвестор із третьої країни [13]. Нові правила не централізують остаточне рішення, але звужують можливість регуляторного арбітражу між державами.

Станом на 31 грудня 2024 р. законодавчі механізми були запроваджені у 24 державах-членах; у Ірландії механізм фактично запрацював 6 січня 2025 р., тоді як Греція, Кіпр і Хорватія завершували або продовжували законодавчу підготовку [15; 16]. Актуальний перелік повідомлених механізмів підтримує Європейська комісія [25]. Дата і статус мають подаватися окремо: наявність закону не завжди означала фактичну роботу процедури протягом усього 2024 р.

Франція у 2024 р. розширила перелік критичних технологій фотонікою та оновила опис чистої енергетики [26]. Німеччина зберегла чинну правову конструкцію, але перевела подання в обов'язкову електронну форму [27]. Ірландський закон набрав практичної дії 6 січня 2025 р. [28]. Нідерландський режим Vifo охоплює життєво важливих постачальників і підприємства з чутливими технологіями та діє поряд із секторальними механізмами [29].

Табл. 2 систематизує ці відмінності за єдиною датою зрізу – 31 грудня 2024 р. – і замінює невідтворювану шкалу «рівня бюрократії» на спостережувані юридичні характеристики. Такий підхід узгоджується з логікою оцінювання фрагментації, використаною під час підготовки реформи ЄС [30].

Таблиця 2

Стан національних механізмів скринінгу ППІ у вибраних державах ЄС станом на 31 грудня 2024 р.

Країна	Статус на 31.12.2024	Зміни у 2024 р.	Тип стану	Участь у механізмі ЄС у 2024 р.
Франція	Чинний механізм	Додано фотоніку; оновлено визначення чистої енергетики	Реформований	Входила до 7 держав, що сформували 84% повідомлень
Німеччина	Чинний механізм	Нормативних змін не було; електронна форма стала обов'язковою	Стабільний	Входила до 7 держав, що сформували 84% повідомлень
Італія	Чинний механізм	Нормативних змін не було	Стабільний	Входила до 7 держав, що сформували 84% повідомлень
Іспанія	Чинний механізм	Нормативних змін не було	Стабільний	Входила до 7 держав, що сформували 84% повідомлень
Нідерланди	Чинний механізм	Запроваджено процедуру скринінгу для тендерів офшорної вітроенергетики	Реформований	Входили до 7 держав, що сформували 84% повідомлень
Польща	Чинний механізм	Оновлено перелік захищених суб'єктів і компетентних органів	Реформований	Не входила до 7 держав із 84% повідомлень
Греція	Механізму не було	Завершено підготовку проекту закону; передбачено двоетапний розгляд	Формується	Повідомлень за ст. 6 не подавала
Ірландія	Закон ухвалено; запуск 06.01.2025	Підготовлено інституційну та процедурну імплементацію	Перехідний	У 2024 р. повідомлень не подавала

Примітка: «стабільний» означає чинний механізм без нормативних змін у 2024 р.; «реформований» – чинний механізм із документованими змінами; «перехідний» – закон ухвалено, але фактичний запуск відбувся після дати зрізу; «формується» – механізму на дату зрізу не було, законопроект перебував у підготовці. Позначення участі відображає повідомлення за ст. 6 Регламенту 2019/452 у 2024 р.

Джерело: складено авторами на основі [15; 16; 25–30].

SWOT-аналіз (табл. 3) спирається лише на перевірені норми та офіційну статистику.

Таблиця 3

SWOT-аналіз інституційної моделі скринінгу ІІІ в ЄС

	Позитивні аспекти	Негативні аспекти
Внутрішні фактори	Сильні сторони • транскордонний обмін даними; • 92% повідомлень 2024 р. закрито у фазі 1; • 86% рішень – безумовні дозволи, що свідчить про вибірковість втручання.	Слабкі сторони • за Регламентом 2019/452 механізми не були обов'язковими; • різні пороги, охоплення і строки; • 84% повідомлень зосереджено у 7 державах.
Зовнішні фактори	Можливості • обов'язкові механізми за Регламентом 2026/1386; • спільний мінімальний обсяг і початковий розгляд протягом 45 календарних днів; • захищена база даних і уніфікована звітність.	Загрози • витрати на багатюрисдикційні подання; • надмірно широке тлумачення безпеки; • швидка зміна технологій і схем корпоративного контролю.

Джерело: складено авторами на основі [13; 15; 17–19].

Головна перевага моделі – поєднання національного рішення з транскордонним обміном інформацією, а не «м'якість» режиму. Водночас концентрація 84% повідомлень у семи державах і неоднорідність національних порогів свідчать про нерівномірне використання коопераційного механізму й охоплення транзакцій, хоча сама концентрація не дає підстав оцінювати адміністративну спроможність окремих держав [15]. Регламент 2026/1386 створює можливість зменшити цю асиметрію, але не усуває ризиків багатюрисдикційних витрат і надмірно широкого тлумачення безпеки.

У теоретичному вимірі трансформація – це перехід від координаційного мінімуму до мінімальної гармонізації. ЄС не перетворюється на єдиний дозвольний орган за моделлю CFIUS: держави-члени зберігають відповідальність за рішення, але їхня автономія обмежується спільним мінімальним охопленням, стандартами процедури, обов'язком повідомлення та підзвітністю. У цьому – а не в кількості заборон – і полягає проактивне стандартоутворення.

Концептуальну модель трансформації регулювання іноземних інвестицій у ЄС у 2019–2026 рр. узагальнено в табл. 4.

Таблиця 4

Стратегічні виміри трансформації регулювання іноземних інвестицій у ЄС (2019–2026 рр.)

Стратегічний вимір	Прояв у регулюванні	Концептуальний результат
Безпека і публічний порядок	Коопераційний механізм 2019/452; спільні критерії та охоплення 2026/1386	Пропорційне обмеження відкритості лише за наявності ідентифікованого ризику
Інституційна конвергенція	24 держави із законодавчими механізмами наприкінці 2024 р.; обов'язкове охоплення всіх держав з 2028 р.	Перехід від добровільної повноти охоплення до мінімальної гармонізації
Захист критичних технологій	Поглиблена оцінка оборонних технологій, напівпровідників, аерокосмічних систем та інших чутливих активів	Фокус на характеристиках активу, контролю та інвестора, а не на походженні капіталу як єдиній ознаці
Процедурна підзвітність	Строки, щорічні звіти, право на судовий захист, захищена база даних і контроль виконання умов	Підвищення передбачуваності, відтворюваності та можливості перевірки рішень

Джерело: складено авторами на основі [12; 13; 15; 17–19].

Висновки. Трансформація регулювання іноземних інвестицій у ЄС має послідовну інституційну логіку. Регламент 2019/452 створив механізм обміну інформацією, але залишив неповне територіальне охоплення та значну процедурну неоднорідність. Дані за 2024 р. свідчать, що 3136 національних заяв і справ не можна ототожнювати з 477 повідомленнями на рівні ЄС: це різні етапи та сукупності. Переважання безумовних дозволів (86%) і близько 1% заборон серед справ із рішенням характеризує фактичні результати перевірок, але саме по собі не доводить ані надмірної ліберальності, ані високої ефективності. Регламент 2026/1386 усуває ключову нормативну прогалину, роблячи національні механізми обов'язковими, встанов-

люючи спільний мінімальний обсяг, базові строки, право на судовий захист, протидію обходу та уніфіковану звітність. Подальша ефективність залежатиме від однакового застосування цих вимог, пропорційності заходів пом'якшення і здатності координувати багатюрисдикційні транзакції без невинного погіршення інвестиційного середовища.

Декларація про використання ІІІ. Під час підготовки статті застосовано інструмент генеративного штучного інтелекту Gemini Advanced (2025) для пошуку й первинної систематизації літератури та перевірки структури викладу. Усі фактичні твердження, статистичні показники й нормативні положення перевірено авторами за першоджерелами; згенерований

текст не використовувався без критичного редагування. Автори несуть повну відповідальність за нау-

кову доброчесність, точність і цілісність змісту.

Список використаних джерел:

1. Zwartkruis W., de Jong B. The EU Regulation on Screening of Foreign Direct Investment: A Game Changer? *European Business Law Review*. 2020. Vol. 31, No. 3. Pp. 447–474. DOI: <https://doi.org/10.54648/EULR2020019>
2. Chan Z. T., Meunier S. Behind the screen: Understanding national support for a foreign investment screening mechanism in the European Union. *The Review of International Organizations*. 2022. Vol. 17, No. 3. Pp. 513–541. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11558-021-09436-y>
3. Bauerle Danzman S., Meunier S. Mapping the Characteristics of Foreign Investment Screening Mechanisms: The New PRISM Dataset. *International Studies Quarterly*. 2023. Vol. 67, No. 2. DOI: <https://doi.org/10.1093/isq/sqad026>
4. Robert S. Foreign Investment Control Procedures as a Tool for Enforcing EU Strategic Autonomy. *European Papers*. 2023. Vol. 8, No. 2. Pp. 513–523. DOI: <https://doi.org/10.15166/2499-8249/671>
5. de Kok J. Foreignness in EU Investment Screening Law. In: Pohl J. H., Papadopoulos T., Wiesenthal J. (eds.). *National Security and Investment Controls*. Cham : Springer, 2024. Pp. 59–101. DOI: https://doi.org/10.1007/17280_2024_30
6. de Kok J. Investment Screening in the EU: From Liberalisation to the State of Exception. *Journal of World Investment & Trade*. 2026. Vol. 27, No. 1–2. Pp. 250–284. DOI: <https://doi.org/10.1163/22119000-12340387>
7. Mariotti S. Open strategic autonomy as an industrial policy compass for the EU competitiveness and growth: The good, the bad, or the ugly? *Journal of Industrial and Business Economics*. 2025. Vol. 52. Pp. 1–26. DOI: <https://doi.org/10.1007/s40812-024-00327-y>
8. Мазаракі Н., Гончарова Ю. Foreign direct investment screening: between Scylla and Charybdis. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2022. Т. 123, № 1. С. 4–16. DOI: [https://doi.org/10.31617/3.2022\(123\)01](https://doi.org/10.31617/3.2022(123)01)
9. Кучерявенко С. Скринінг прямих іноземних інвестицій. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2024. № 1. С. 75–89. DOI: [https://doi.org/10.31617/3.2024\(132\)06](https://doi.org/10.31617/3.2024(132)06)
10. Васильківський Д., Вишнюк С. Інституційні механізми регулювання прямих іноземних інвестицій у Європейському Союзі. *Modeling the Development of the Economic Systems*. 2025. № 16. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2025-16-35>
11. Бакалінська О. Європейська стратегія економічної безпеки: уроки і виклики для України. *Право і суспільство*. 2024. № 6. С. 83–91. DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2024.6.13>
12. Regulation (EU) 2019/452 of the European Parliament and of the Council of 19 March 2019 establishing a framework for the screening of foreign direct investments into the Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj/eng> (дата звернення: 11.04.2026).
13. Regulation (EU) 2026/1386 of the European Parliament and of the Council of 17 June 2026 on the screening of foreign investments in the Union and repealing Regulation (EU) 2019/452. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2026/1386/oj/eng> ((дата звернення: 11.04.2026).
14. Fourth Annual Report on the screening of foreign direct investments into the Union. COM(2024) 464 final. European Commission, 2024. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52024DC0464> (дата звернення: 11.04.2026).
15. Fifth Annual Report on the screening of foreign direct investments into the Union. COM(2025) 632 final. European Commission, 2025. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52025DC0632> (дата звернення: 11.04.2026).
16. Screening of FDI into the Union and its Member States. SWD(2025) 296 final. European Commission, 2025. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52025SC0296> (дата звернення: 11.04.2026).
17. Evaluation of Regulation (EU) 2019/452. SWD(2024) 23 final. European Commission, 2024. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52024SC0023> (дата звернення: 11.04.2026).
18. Screening foreign direct investments in the EU: First steps taken, but significant limitations remain in addressing security and public-order risks effectively. Special Report 27/2023. European Court of Auditors, 2023. URL: <https://www.eca.europa.eu/en/publications?ref=SR-2023-27> (дата звернення: 11.04.2026).
19. Framework for Screening Foreign Direct Investment into the EU: Assessing effectiveness and efficiency. OECD Publishing, 2022. DOI: <https://doi.org/10.1787/f75ec890-en> (дата звернення: 11.04.2026).
20. CFIUS Annual Report to Congress: Calendar Year 2024. U.S. Department of the Treasury, 2025. URL: <https://home.treasury.gov/system/files/206/2024-CFIUS-Annual-Report.pdf> (дата звернення: 11.04.2026).
21. CFIUS Overview. U.S. Department of the Treasury. URL: <https://home.treasury.gov/policy-issues/international/the-committee-on-foreign-investment-in-the-united-states-cfius/cfius-overview> (дата звернення: 11.04.2026).
22. Foreign Investment Law of the People's Republic of China. 2019. URL: https://english.www.gov.cn/services/investment/202102/24/content_WS6035aa38c6d0719374af9609.html (дата звернення: 11.04.2026).

23. Measures for the Security Review of Foreign Investment. Decree of the National Development and Reform Commission and the Ministry of Commerce No. 37. 2020. URL: https://english.www.gov.cn/archive/statecouncilgazette/202101/30/content_WS6014bf9dc6d0f72576944c66.html (дата звернення: 11.04.2026).
24. Special Administrative Measures (Negative List) for the Access of Foreign Investment (2024). National Development and Reform Commission; Ministry of Commerce, 2024. URL: https://english.www.gov.cn/archive/statecouncilgazette/202409/30/content_WS66f9feddc6d0868f4e8eb699.html (дата звернення: 11.04.2026).
25. Investment screening. European Commission. URL: https://policy.trade.ec.europa.eu/enforcement-and-protection/investment-screening_en (дата звернення: 11.04.2026).
26. Contrôle des investissements étrangers en France. Direction générale du Trésor. URL: <https://www.tresor.economie.gouv.fr/services-aux-entreprises/investissements-etranagers-en-france> (дата звернення: 11.04.2026).
27. Investment Screening in Germany: Facts & Figures. Federal Ministry for Economic Affairs and Energy. URL: <https://www.bmwk.de/Redaktion/EN/Publikationen/Aussenwirtschaft/investment-screening-in-germany-facts-figures.html> (дата звернення: 11.04.2026).
28. Screening of Third Country Transactions Act 2023. Department of Enterprise, Tourism and Employment of Ireland. URL: <https://enterprise.gov.ie/en/legislation/screening-of-third-country-transactions-act-2023.html> (дата звернення: 11.04.2026).
29. Getting a merger, acquisition, or joint venture approved. Business.gov.nl. URL: <https://business.gov.nl/regulations/mergers-takeovers/> (дата звернення: 11.04.2026).
30. Revision of the EU's Foreign Direct Investment Screening Regulation. European Parliamentary Research Service, 2024. URL: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2024\)762844](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2024)762844) (дата звернення: 11.04.2026).

References:

1. Zwartkruis, W., & de Jong, B. (2020). The EU regulation on screening of foreign direct investment: A game changer? *European Business Law Review*, 31(3), 447–474. <https://doi.org/10.54648/EULR2020019>
2. Chan, Z. T., & Meunier, S. (2022). Behind the screen: Understanding national support for a foreign investment screening mechanism in the European Union. *The Review of International Organizations*, 17(3), 513–541. <https://doi.org/10.1007/s11558-021-09436-y>
3. Bauerle Danzman, S., & Meunier, S. (2023). Mapping the characteristics of foreign investment screening mechanisms: The new PRISM dataset. *International Studies Quarterly*, 67(2). <https://doi.org/10.1093/isq/sqad026>
4. Robert, S. (2023). Foreign investment control procedures as a tool for enforcing EU strategic autonomy. *European Papers*, 8(2), 513–523. <https://doi.org/10.15166/2499-8249/671>
5. de Kok, J. (2024). Foreignness in EU investment screening law. In J. H. Pohl, T. Papadopoulos, & J. Wiesensthal (Eds.), *National security and investment controls* (pp. 59–101). Springer. https://doi.org/10.1007/17280_2024_30
6. de Kok, J. (2026). Investment screening in the EU: From liberalisation to the state of exception. *Journal of World Investment & Trade*, 27(1–2), 250–284. <https://doi.org/10.1163/22119000-12340387>
7. Mariotti, S. (2025). Open strategic autonomy as an industrial policy compass for EU competitiveness and growth: The good, the bad, or the ugly? *Journal of Industrial and Business Economics*, (52), 1–26. <https://doi.org/10.1007/s40812-024-00327-y>
8. Mazaraki, N., & Honcharova, Yu. (2022). Foreign direct investment screening: Between Scylla and Charybdis. *Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo*, 123(4), 4–16. [https://doi.org/10.31617/3.2022\(123\)01](https://doi.org/10.31617/3.2022(123)01)
9. Kucheriavenko, S. (2024). Skryninh priamykh inozemnykh investytsii [Screening of foreign direct investment]. *Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo*, 1, 75–89. [https://doi.org/10.31617/3.2024\(132\)06](https://doi.org/10.31617/3.2024(132)06)
10. Vasylykivskiy, D., & Vyshniuk, S. (2025). Instytutsiini mekhanizmy rehuliuвання priamykh inozemnykh investytsii u Yevropeiskomu Soiuzi [Institutional mechanisms for regulating foreign direct investment in the European Union]. *Modeling the Development of the Economic Systems*, (16). <https://doi.org/10.31891/mdes/2025-16-35>
11. Bakalinska, O. (2024). Yevropeiska stratehiia ekonomichnoi bezpeky: uroky i vyklyky dla Ukrainy [European economic security strategy: Lessons and challenges for Ukraine]. *Pravo i suspilstvo*, (6), 83–91. <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2024.6.13>
12. European Parliament & Council of the European Union. (2019). Regulation (EU) 2019/452 establishing a framework for the screening of foreign direct investments into the Union. <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj/eng>
13. European Parliament & Council of the European Union. (2026). Regulation (EU) 2026/1386 on the screening of foreign investments in the Union and repealing Regulation (EU) 2019/452. <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2026/1386/oj/eng>
14. European Commission. (2024). Fourth annual report on the screening of foreign direct investments into the Union (COM(2024) 464 final). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52024DC0464>

15. European Commission. (2025). Fifth annual report on the screening of foreign direct investments into the Union (COM(2025) 632 final). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52025DC0632>
16. European Commission. (2025). Screening of FDI into the Union and its Member States (SWD(2025) 296 final). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52025SC0296>
17. European Commission. (2024). Evaluation of Regulation (EU) 2019/452 (SWD(2024) 23 final). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52024SC0023>
18. European Court of Auditors. (2023). Screening foreign direct investments in the EU: First steps taken, but significant limitations remain in addressing security and public-order risks effectively (Special Report 27/2023). <https://www.eca.europa.eu/en/publications?ref=SR-2023-27>
19. OECD. (2022). Framework for screening foreign direct investment into the EU: Assessing effectiveness and efficiency. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/f75ec890-en>
20. U.S. Department of the Treasury. (2025). CFIUS annual report to Congress: Calendar year 2024. <https://home.treasury.gov/system/files/206/2024-CFIUS-Annual-Report.pdf>
21. U.S. Department of the Treasury. (n.d.). CFIUS overview. <https://home.treasury.gov/policy-issues/international/the-committee-on-foreign-investment-in-the-united-states-cfius/cfius-overview>
22. People's Republic of China. (2019). Foreign Investment Law of the People's Republic of China. https://english.www.gov.cn/services/investment/202102/24/content_WS6035aa38c6d0719374af9609.html
23. National Development and Reform Commission & Ministry of Commerce of the People's Republic of China. (2020). Measures for the Security Review of Foreign Investment (Order No. 37). https://english.www.gov.cn/archive/statecouncilgazette/202101/30/content_WS6014bf9dc6d0f72576944c66.html
24. National Development and Reform Commission & Ministry of Commerce of the People's Republic of China. (2024). Special Administrative Measures (Negative List) for the Access of Foreign Investment (2024). https://english.www.gov.cn/archive/statecouncilgazette/202409/30/content_WS66f9feddc6d0868f4e8eb699.html
25. European Commission. (n.d.). Investment screening. https://policy.trade.ec.europa.eu/enforcement-and-protection/investment-screening_en
26. Direction générale du Trésor. (n.d.). Contrôle des investissements étrangers en France. <https://www.tresor.economie.gouv.fr/services-aux-entreprises/investissements-etranagers-en-france>
27. Federal Ministry for Economic Affairs and Energy. (n.d.). Investment screening in Germany: Facts & figures. <https://www.bmwk.de/Redaktion/EN/Publikationen/Aussenwirtschaft/investment-screening-in-germany-facts-figures.html>
28. Department of Enterprise, Tourism and Employment of Ireland. (2025). Screening of Third Country Transactions Act 2023. <https://enterprise.gov.ie/en/legislation/screening-of-third-country-transactions-act-2023.html>
29. Business.gov.nl. (2025). Getting a merger, acquisition, or joint venture approved. <https://business.gov.nl/regulations/mergers-takeovers/>
30. European Parliamentary Research Service. (2024). Revision of the EU's foreign direct investment screening regulation. [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2024\)762844](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2024)762844)

Дата надходження статті: 01.06.2026 р.

Дата прийняття статті до друку: 22.06.2026 р.

Дата публікації (оприлюднення) статті: 24.07.2026 р.

Стаття поширюється на умовах ліцензії Creative Commons Attribution License International CC-BY.